

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering

Van

Onderhandeling

Datum

23 januari 2025

Referentie

50213256

Bijlagen

Intern OCW afgestemd

HO&S, OWB, MBO, DE

Interdepartementaal
afgestemd

SZW

Nota ter ondertekeningen bij antwoord op schriftelijke vragen van lid Dobbe (SP) over het bericht 'Loonkloof tussen mannen en vrouwen begint al in de schoolbanken'

Aanleiding

U en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben Kamervragen ontvangen van het lid Dobbe (SP) over het bericht 'Loonkloof tussen mannen en vrouwen begint al in de schoolbanken'. De deadline voor verzending was 4 februari.

MSZW is reeds akkoord met de beantwoording.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u bijgevoegde beantwoording te ondertekenen.

Kernpunten

Het lid Dobbe (SP) stelt verschillende vragen naar aanleiding van een artikel over een onderzoek dat CNV heeft laten uitvoeren naar stages. Er wordt gevraagd naar uw beoordeling dat vrouwelijke stagiaires minder vaak stagevergoedingen en stagecontracten krijgen en vaker te maken hebben met seksueel intimiderend gedrag dan mannen. Ook wordt gevraagd hoe u aankijkt tegen verplichten van stagecontracten en of u bereid bent extra onderzoek of maatregelen te treffen.

Belangrijkste opbrengsten CNV onderzoek

- Stagevergoedingen: Gemiddeld ontving 39% geen stagevergoeding. Bij mannen is dit 31% en bij vrouwen 50%. Mannen lijken iets vaker hogere bedragen te ontvangen.
- Grensoverschrijdend gedrag: Gemiddeld heeft 14% te maken (gehad) met grensoverschrijdend gedrag. Bij mannen is dit 11% en bij vrouwen 19%.
- Seksuele intimidatie: Gemiddeld heeft 4% te maken (gehad) met fysieke seksuele intimidatie. Bij mannen is dit 1% en bij vrouwen 8%. Gemiddeld heeft 8% te maken (gehad) met mentale seksuele intimidatie. Bij mannen is dit 4% en bij vrouwen 13%.
- Discriminatie: Gemiddeld heeft 2% te maken (gehad) met discriminatie op basis van afkomst of huidskleur. Gemiddeld heeft 5% te maken (gehad) met discriminatie op basis van geslacht of gender. Bij mannen is dit 4% en bij vrouwen 7%.
- Stagecontract: Gemiddeld heeft of had 64% een stagecontract. Bij mannen is dit 70% en bij vrouwen 57%.

Het CNV-onderzoek is uitgevoerd onder ruim 3.000 (oud-)stagiairs, door Maurice de Hond. Hiervoor is een vragenlijst uitgezet bij een representatieve groep werkenden van alle leeftijden die stage (hebben) gelopen. Echter geeft het onderzoek vanwege de gemaakte methodologische keuzes geen representatief en significant onderbouwd beeld van de huidige stagiair populatie. Een derde van de respondenten uit het onderzoek heeft meer dan 15 jaar geleden stage gelopen en slechts 8% liep maximaal 5 jaar geleden stage. Daarnaast laten CBS cijfers en CPB onderzoek zien dat het aandeel studenten met een stagevergoeding en de hoogte ervan niet eenduidig samenhangt met geslacht. Op basis van het CNV-onderzoek kunnen daarom geen harde conclusies worden getrokken.

Beantwoording Kamervragen

In uw beantwoording gaat u in op dat de Kamervragen over belangrijke thema's gaan, waarvoor u en MSZW aandacht hebben en waarop u beiden inzet pleegt. Bij de beantwoording is o.a. geput uit onderzoek van CPB en input vanuit VH en UNL.

In uw beantwoording gaat u in op:

- Dat u het van belang vindt dat elke student, ongeacht diens gender, sector of studierichting, een passende stagevergoeding krijgt. U spant zich hiervoor in middels het Stagepact mbo en blijft dit in het hbo en wo onder de aandacht brengen bij werkgevers en onderwijsinstellingen.
- Dat u momenteel onderzoek laat doen naar wettelijke stagevergoedingen en cao-ontwikkelingen monitort en erop terugkomt in de kamerbrief.
- Dat u van mening bent dat stagecontracten een rol kunnen spelen bij het borgen van een passende stagevergoeding. Binnen het mbo zijn dergelijke contracten al verplicht. U hoort signalen dat deze contracten in het hbo en wo ook al veel worden toegepast en roept bedrijven die dit nog niet doen dit alsnog netjes te regelen. U verwijst hierbij naar de modelcontracten van UNL en CNVJongeren/ISO. U zegt toe in gesprek te gaan met werkgevers die dit nog niet doen om hen te wijzen op het belang van goed een stagecontract.
- Dat u en MSZW zich via het Stagepact mbo en via het manifest tegen stagediscriminatie in het hbo en wo (en daarbij behorend werkprogramma) inzetten voor het tegengaan van alle vormen van arbeidsmarkt- en stagediscriminatie. Helaas is het tegengaan van stagediscriminatie een proces van lange adem.
- Dat u het verschrikkelijk vindt dat een aanzienlijk deel van de vrouwelijke stagiairs te maken heeft gehad met seksueel grensoverschrijdend gedrag. U wijst daarbij op de verantwoordelijkheid van de werkgever om te zorgen voor een sociaal veilige omgeving voor stagiairs. U zegt toe in uw gesprekken met werkgevers hen nadrukkelijk te wijzen op deze verantwoordelijkheid.
- Dat u het belangrijk vindt dat iedere student veilig stage kan lopen en dat iedere student gelijk wordt behandeld en dat u daarop blijft inzetten via onder andere het Stagepact mbo, het werkprogramma tegen stagediscriminatie en het bredere beleid op sociale veiligheid.
- Dat u het van belang vindt dat stagiairs in geval van sociale onveiligheid op de stageplek terecht kunnen bij de onderwijsinstelling, bijvoorbeeld bij de vertrouwenspersoon. In het hbo en wo zet u onder andere middels de integrale aanpak sociale veiligheid in op het verbeteren van deze klacht- en meldvoorzieningen. In het mbo geven we met de Werkagenda mbo

2023-2027 een impuls aan de versterking van sociale veiligheid en is in het Stagepact mbo afgesproken dat iedere school een meldpunt heeft ingericht voor ondersteuning, nazorg en opvolging van meldingen over stagediscriminatie en stagemisbruik.

- Dat het onderzoek van CNV vanwege de gemaakte methodologische keuzes geen representatief beeld geeft van de huidige situatie.
- Dat recent CPB onderzoek laat zien dat het aandeel studenten met een stagevergoeding niet eenduidig samenhangt met geslacht, maar dat de verschillen tussen mannen en vrouwen veelal samenhangen met de keuze voor domein of opleidingsrichting.
- Dat u momenteel geen aanleiding ziet om extra onderzoek te verrichten of maatregelen te treffen. Uw huidige inzet rondom stages geeft u veel inzicht in de actuele ontwikkelingen en zorgt ervoor dat knelpunten vroegtijdig kunnen worden gesignaleerd. U blijft uw inzet en de effecten daarvan nauwgezet volgen.

Datum

23 januari 2025

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.